

PERSBERICHT

Speelpleinwerk kijkt naar de toekomst

Resultaat vijfjaarlijkse speelpleinenquête geeft richting

Op dinsdag 23 februari 2016 lanceert de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk vzw de resultaten van de vijfjaarlijkse speelpleinenquête. Deze bevraging loopt al sinds de jaren tachtig. Sinds de jaren tachtig bevrageert de VDS op die manier evoluties in het werkveld om de ondersteuning op af te stemmen. De enquête werd vlak na de zomer van 2015 door bijna de helft van de speelpleinorganisatoren ingevuld. Verhoudingsgewijs bereikte de bevraging meer gemeentelijke dan particuliere werkingen, maar dat neemt niet weg dat de resultaten herkenbaar en te veralgemenen zijn.

Speelpleinwerk: een groot bereik

Uit het onderzoek blijkt dat speelpleinwerk meer dan ooit voorkomt. Er zijn 557 speelpleinwerkingen, in bijna elke gemeente. Deze speelpleinwerkingen zijn gemiddeld 6u30 open per dag, en dat loopt op tot 9u30 met voor- en naopvang erbij. Deze cijfers werden ook bevestigd door het speelpleinonderzoek van 2014¹ en tonen aan dat het speelpleinwerk wijd verspreid is en een groot bereik heeft.

Het speelpleinwerk is een jeugdwerkformule die een sterke eigenheid heeft. De werkingen duiden drie functies aan als de belangrijkste voor het speelplein: kinderen een leuke vakantie en een waaier aan speelkansen bieden, investeren in de begeleiding als doelgroep en openstaan voor alle kinderen.

“De prijs voor een dagje spelen is sinds 2010 met bijna 40% gestegen”

Toegankelijk voor iedereen: graag!

De **toegankelijkheid** van speelpleinwerkingen is een feit. Op 5 jaar tijd is de inschatting van de bereikte kinderen uit specifieke doelgroepen verdubbeld. Het gaat dan bijvoorbeeld over kinderen in kansarmoede (van 7.9% in 2010 naar 18.6% in 2015) en kinderen met een beperking (van 2.4% naar 6.3%). Vier op tien speelpleinbesturen zijn met de toegankelijkheid van de werking bezig. Deze beleidskeuze werpt z'n vruchten af, in combinatie met de beleidskeuze van de VDS om van inclusie de nieuwe standaard te maken² en de provinciale subsidies voor toegankelijkheid.

Tegelijk merken we een evolutie die ons zorgen baart: de prijs voor een dagje spelen blijft stijgen. Sinds het jaar 2000 is de prijs verdubbeld. Die stijging zet zich vooral tijdens de

¹ [Het grote speelpleinonderzoek](#), Kind en Samenleving, 2015, in opdracht van Afdeling Jeugd

² In de [VDS beleidsnota van 2014-2017](#) luidt de doelstelling: 'inclusie is de nieuwe standaard in het speelpleinwerk'

laatste jaren voort: tussen 2010 en 2015 is de prijs bijna 40% gestegen (van 3.53 euro naar 4.88 euro). De vraag naar besparingen die de laatste jaren zijn doorgevoerd, geeft hier (een deel van) de oorzaak: het verhogen van de inkomprijs wordt door bijna de helft van de werkingen die moest besparen aangegeven.

De inkomprijs is bovendien in 25% van de gevallen hoger als kinderen niet uit de gemeente van de werking zelf komen. Het aantal werkingen die dit doet is sinds 2010 meer dan verdubbeld. Daarbovenop legt het feit dat er steeds vaker met enkel voorinschrijvingen gewerkt wordt (nu al op 25% van de werkingen) een hogere drempel voor diverse doelgroepen.

Deze evolutie is nefast in combinatie met alle inspanningen die speelpleinwerkingen wél doen om toegankelijker te zijn. Het speelpleinwerk is laagdrempelig en bereikbaar voor iedereen, en dat moet zo blijven.

Speelpleinwerk: door jongeren gestuurd

Speelpleinwerk is jeugdwerk dat in de praktijk door jongeren wordt georganiseerd. De animatorenploegen bestaan uit vrijwilligers én jobstudenten. De enquête geeft op dit vlak een sterk verschil aan: particuliere speelpleinen werken in 75% van de gevallen nog met enkel vrijwilligers als animator en hoofdanimator. Op gemeentelijke speelpleinen is dat slechts bij 13% het geval.

De ruimte die er is voor jongeren om de werking zelf vorm te geven, is belangrijker dan het statuut. 65% van de speelpleinwerkingen werkt met een stuurgroep, dit is met 15% gestegen sinds 2005. In een stuurgroep maken jongeren beleid over de werking en nemen ze zelf beslissingen. De VDS stimuleert het werken met een stuurgroep, zeker ook bij werkingen die binnen het gemeentelijk kader werken.

“Meer dan de helft van de speelpleinanimatoren steekt doorheen het jaar heel wat tijd in de werking”

Bijna 75% van de speelpleinwerkingen heeft een jaarwerking voor begeleiders. Op die manier is meer dan 50% van de animatoren ook naast de vakantieperiodes sterk met het speelpleinwerk bezig. Het speelpleinonderzoek uit 2014 geeft aan dat jongeren die dit doen meer betrokken en tevreden zijn over hun engagement op het speelplein.

Dat zijn hoopgevende cijfers: de VDS wil deze verder doen stijgen en stimuleert de betrokkenheid van jongeren op de werking. Ook de werkingen zelf zien dit in. Ze zetten het vaakst in op feedback en waardering (80%), inspraak geven (75%) en denken over carrièreplanning (35%) om animatoren langer op de werking te houden. Speelplein is jeugdwerk, daar zijn we van overtuigd.

Een sterke visie als basis

Speelpleinwerkingen werken steeds meer aan een eigen visie. Speelpleinwerkingen kunnen hun eigen verhaal vertellen op basis van een visietekst. Aan de lokale politiek, maar ook aan de buitenwereld. 40% van de werkingen heeft een visietekst en de helft daarvan heeft die ook verspreid. Nog eens 20% denkt er sterk over om een visietekst te maken.

70% van de speelpleinwerkingen ervaart druk om een opvangfunctie op te nemen. Doordat speelpleinwerkingen in de vakantie werken, is die vraag vanzelfsprekend. Maar de speelpleinfunctie en kwaliteit van het speelaanbod blijven voorop staan!

Het speelpleinwerk krijgt heel wat functies toegewezen, bijvoorbeeld taalstimulering, kinderen iets bijleren of werken aan competenties van jongeren. Dat is logisch. Speelpleinwerk bevindt zich niet op een eiland in de samenleving, maar ligt er middenin. Het is echter belangrijk dat speelpleinen vanuit hun eigenheid en visie aan de slag kunnen gaan met deze functies. Enkel op die manier blijft de eigenheid van speelpleinwerk behouden. En net dié eigenheid heeft een sterke impact op kinderen en jongeren.

Speelpleinwerk lokaal op de kaart

Sinds het verdwijnen van de specifieke middelen voor jeugdwerk vanuit Vlaanderen in januari 2016, kunnen gemeentes zelf bepalen wat jeugdwerk is en hoeveel middelen hierop ingezet worden.

Speelpleinwerkingen krijgen doorgaans heel wat steun van de gemeente. Maar het verschil in die financiële ondersteuning tussen gemeentelijke en particuliere speelpleinwerkingen is groot: 70% van de particuliere werkingen krijgt minder dan 12000 per jaar als subsidie, terwijl ruim 80% van de gemeentelijke werkingen dit bedrag met gemak overstijgt. En dat terwijl beide werkingen hetzelfde doen. We moeten waakzaam zijn voor dit onevenwicht.

Het is belangrijk dat de speelpleinwerkingen zich lokaal laten zien. De jeugdraad, die vanuit kinderen en jongeren advies geeft aan het gemeentelijk beleid, is hiervoor een belangrijk middel. De enquête toont aan dat er nog werk aan de winkel is voor speelpleinen: slechts 20% van de speelpleinwerkingen is betrokken in het kernbestuur van de jeugdraad of heeft een speelpleiner als jeugdraadvoorzitter. Bij particuliere speelpleinwerkingen liggen deze aantallen tot dubbel zo hoog, maar de VDS is ervan overtuigd dat dit nog hoger kan. Ook voor gemeentelijke werkingen: jongeren die mee aan het roer van de werking staat, moeten de stem van speelpleinwerk als jeugdwerk in de gemeente mee kunnen laten horen!

Drie prioriteiten voor het speelpleinwerk

Naast de huidige stand van zaken, geven de speelpleinwerkingen een aantal belangrijke punten voor de toekomst mee in de enquête.

Op de eerste plaats wil het speelpleinwerk de voortrekker zijn en blijven van een uitdagende vakantie met veel speelmogelijkheden voor kinderen. Werken aan meer bekendheid van de methodiek speelpleinwerk, zowel op lokaal als op maatschappelijk niveau, scoort de tweede plaats. De werkingen geven op de derde plaats aan dat ze meer willen openstaan voor bijzondere doelgroepen.

Een pact voor de toekomst

Het VDS congres op 23 februari 2016³ gaat met deze bevindingen aan de slag. Een heleboel straffe sprekers uit beleid, onderzoek en praktijk sluiten samen met de speelpleinwerkingen een pact voor de toekomst. Op die manier blijft het speelpleinwerk een sterke werkvorm, waar kinderen én jongeren een fantastische vakantie kunnen beleven. Spelen staat centraal, onder deskundige begeleiding en met grote openheid.

Kortom: Vakantie, op het speelplein!

³ www.speelplein.net/congres2016

Contactpersonen voor de pers:

Bart Straetman
Vijfjaarlijkse speelpleinenquête
bart@speelplein.net
+32 473 93 40 62

Bert Breugelmans
Persverantwoordelijke
bert@speelplein.net
+32 494 79 09 65

Over de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) is een dienstverlenende organisatie voor het speelpleinwerk in Vlaanderen en Brussel. De dienstverlening omvat lokale ondersteuning, kadervorming en belangenbehartiging. De VDS wil speelpleinwerkingen proactief ondersteunen om meer en betere speelkansen in de vrije tijd van kinderen te creëren. Het belang van het kind is daarbij ons uitgangspunt.

Meer informatie: www.speelplein.net